

MINIINTERVJU

”Återväxten bland trädgårdsarbetare – en nationell kris”

Många trädgårdsarbetare pensioneras de närmaste åren. Samtidigt råder en skriande brist på utbildat folk som kan ta över. Michael Insulander är kanslichef på Naturbrukets Yrkesnämnd, NYN.

Vad pratar vi om för siffror?

– 2 500 per år skulle behöva anställas, men bara 500 utbildas varje år. I år beräknas endast 50 personer i hela landet bli färdiga med sina studier.

– Det råder ett slags moment 22. Trädgårdsutbildningar tilltalar inte gymnasieungdomar. Och vuxna som kanske vill skola om sig till trädgårdsarbetare får inte göra det, eftersom man inte får ha två gymnasieutbildningar. På högskolenivå är inträdeskraven väldigt höga, vilket hindrar lämpliga sökanden att komma in.

Vad gör nämnden åt detta?

– Vi bedriver lobbyverksamhet vid Utbildningsdepartementet och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Dessutom har vi möten med Arbetsförmedlingen, som har resurser att skraddarsy utbildningar för sina sökanden på ett helt annat vis än skolorna kan göra. Nu läggs utbildningar ner. Säbyholm i Sollentuna är på väg bort och Hvilan i Skåne har fått avslag på sina utbildningar av MYH. Samtidigt gör branschen allt för att anställa kvalificerat folk.

Vad händer om ingen förbättring sker?

– Det kommer att påverka alla offentliga grönområden, trädgårdsnäringen och plantskolorna. Troligtvis måste man ta in okvalificerad arbetskraft i någon form, antingen unga eller från EU. Men vi behöver yrkesfolk. Kris är inget överord.

Christina Heinä Liman

Michael Insulander hoppas på förändring.

Förstå jorden, få en bättre trädgård.

FOTO: GAP PHOTOS

NYA RÖN Jorden byggs underifrån

→ Det är växtrötter och de svampar som lever i symbios med dem som främst bygger upp mulden i skogarna. Multnade löv, barr och kvistar bidrar med en mindre del än man tidigare trott. Det visar ny svensk forskning. Ända upp till 70 procent av humustillväxten sker när svampmycel i stora mängder växer till, dör och multnar. Enligt professor Håkan Wallander vid Lunds universitet, en av forskarna bakom rönen, kan upptäckten ge ökad förståelse för hur kolets kretslopp fungerar, samt ökade kunskaper om vad som styr jordens bördighet.

Även i trädgården är samspelet mellan växter och svampar avgörande, menar Håkan Wallander. Svampmycel bidrar till att jorden blir lucker och får en bra struktur. Och för att gynna svamparnas liv bör man gödsla lagom mycket (med organiskt gödsel), tillföra kompost, samt helst inte gräva omkring i jorden mer än nödvändigt.

Källa: Extrakt

40 arter humlor finns i Sverige, bland annat hushumla och nordjordhumla. I världen är antalet arter omkring 240. Bzzzz!

Ekologiskt = bättre hälsa

→ En fransk studie (Nutrinet-Santé) visar att risken för övervikt och fetma är mindre om man äter ekologisk mat. Allra mest minskade risken för fetma (med 41 procent hos kvinnor och 54 procent hos män). Sambandet är tydligt även sedan man tagit hänsyn till faktorer som ålder, utbildning, fysisk aktivitet, specialdieter och liknande.

Forskare spekulerar kring att exponering för rester av bekämpningsmedel i mat kan vara orsak till den högre risken för fetma, något som visat sig i tidigare forskning.

Källa: SLU, Sveriges lantbruksuniversitet

Ekologisk frukt är godis som gör gott för kroppen!